

चौरीदेउराली गाउँपालिकाको तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन -
२०७९

चौरीदेउराली गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
ढाँडखर्क भञ्ज्याङ्ग, काभ्रेपलाञ्चोक
बागमती प्रदेश
नेपाल

चौरीदेउराली गाउँपालिकाको तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन -२०७९

प्रमाणिकरण मिति:२०७९/११/१२

प्रस्तावना: गाउँपालिकाको समन्यायिक विकास र सम्बृद्धिका लागि आवश्यक नीति तथा योजना निर्माणलाई तथ्यसंगत बनाउन गुणस्तरीय व्यवस्थापनका लागि कानून निर्माण गर्न वाञ्छनीय भएकाले नेपालको संविधान धारा ५७(४) तथा अनुसूची ८ मा स्थानिय तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यान्वयन गर्न धारा ,२२६ बमोजिम यो ऐन तर्जुमा गरिएको छ ।

परिच्छेद-एक

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:(१) यस ऐनको नाम चौरीदेउराली गाउँपालिकाको तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन ऐन -२०७९ रहेको छ ।

(२) यो ऐन राजपत्रमा प्रकाशित भए पश्चात लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा-

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(ख) "उपाध्यक्ष" भन्नाले गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(ग) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनु पर्छ ।

(घ) "कार्यपालिका" भन्नाले चौरीदेउराली गाउँपालिकाको कार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "तोकिए वा तोकिए बमोजिम हुनेछ" भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावलि तथा कार्यविधिमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

(च) "गाउँपालिका" भन्नाले चौरीदेउराली गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

(छ) "विषयगत शाखा " भन्नाले चौरीदेउराली गाउँपालिका अन्तर्गतका विषयगत शाखा उपशाखा कार्यालय वा इकाई सम्झनु पर्छ ।

(झ) "मन्त्रालय" भन्नाले संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय वा सो कामको लागि तोकिएको संघको मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "वडा सचिव " गाउँपालिकाका वडा कार्यालयको प्रमुखको कामकाज गर्नको तोकिएको कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

- (ट) "वडा समिति" भन्नाले गाउँपालिकाको वडा कार्यसमिति सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) विभाग " भन्नाले केन्द्रिय तथ्यांक विभागलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ड) "सदस्य सचिव " भन्नाले सूचना तथा तथ्यांक एव अभिलेख व्यवस्थापन समितीलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ढ "समिति" भन्नाले सूचना तथा तथ्यांक एव अभिलेख व्यवस्थापन समितीलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ण)"संयोजक" भन्नाले सूचना तथा तथ्यांक एव अभिलेख व्यवस्थापन समितीको संयोजक लाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-दुई

सूचना संकलन अनुमति तथा प्रमाणिकरण

३. सूचना तथा तथ्यांक संकलन गर्न सक्ने:(१) गाउँपालिकाले आफ्नो गाउँपालिका क्षेत्रको आवश्यकता अनुसार सूचना तथा तथ्यांक संकलन गर्न सक्नेछ ।

(२) गाउँपालिकाले सूचना तथा तथ्यांक संकलन गर्नु अघि संकलन गर्नुको औचित्य र यसको प्रयोगको सम्बन्धमा सरोकारवालालाई आवश्यक परेमा प्रष्ट पार्नु पर्दछ ।

४. सूचना उपलब्ध गराउनु पर्ने: गाउँपालिकाले दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिम औचित्य प्रष्ट पारी जुनसुकै व्यक्ति फर्म संस्था वा निकायलाई सूचना तथा तथ्यांक माग गरेमा सम्बन्धित व्यक्ति फर्म वा निकायलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

५.सूचना तथा तथ्यांक गोप्य राख्नु पर्ने:(१) प्रचलित संघीय कानून अनुसार गोप्य राख्नु पर्ने भनिएका सूचना तथा तथ्यांक राख्नु पर्नेछ ।

६. पाश्वचित्र र श्रोत नक्शा निर्माण गर्ने:(१) गाउँपालिकाको समग्र अबस्था झल्कने गरी गाउँपालिकाको पाश्वचित्रको निर्माण गरिनेछ ।

(२) पाश्वचित्र र श्रोत नक्शालाई आवश्यकता अनुसार नियमित अद्यावधिक गरिनेछ ।

(३) गाउँपालिकाको हरेक योजना निर्माण गर्दा गाउँपालिकाको पाश्वचित्र र श्रोत नक्शालाई आधार बनाइनेछ ।

७. सूचना तथा तथ्यांक प्रयोग वा प्रकाशित गर्नु अघि प्रमाणित गर्नुपर्नेः(१) गाउँपालिकाले संकलन गरेको प्राथमिक तथ्यांकहरू प्रकाशित गर्नु अघि गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट प्रमाणिकरण गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रमाणिकरण नभई तथ्यांकहरू प्रयोगमा ल्याउनु हुदैन ।

(३) द्वितीय माध्यमबाट संकलित सूचना तथा तथ्यांकहरूको प्रमाणिकरण प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट गराउनु पर्नेछ ।

(४) गाउँपालिकाबाट प्रमाणित भएका वा प्रकाशित भएका सूचना तथा तथ्यांकहरू मात्र आधिकारिक हुनेछन ।

८.श्रोत उल्लेख गर्नुपर्नेः(१) गाउँपालिकाबाट प्राप्त सूचना तथा तथ्यांक तथा अभिलेख कुनै व्यक्ति सघ/संस्था वा निकायले प्रयोग गर्दा प्रयोग गर्दा श्रोत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

९.अनुमति लिनु पर्नेः(१) गाउँ क्षेत्रमा कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कुनै प्रकारका सूचना तथ्यांक संकलन गर्न सर्वेक्षण गर्नु परेमा सर्वेक्षण गर्नुपूर्व गाउँपालिकाबाट अनिर्वाय रूपमा अनुमति लिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम संकलन गर्नको निमित्त स्वीकृत प्राप्त गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले सम्बन्धित तथ्यांक संकलन गर्नको कारण सो संकलन गरिने क्षेत्र संकलन गर्दा अपनाइने प्रणाली वा कार्यक्रमको सम्बन्धमा विस्तृत विवरण गाउँपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) गाउँपालिकाको औचित्यताको आधारमा सर्वेक्षणको अनुमति दिन सक्नेछ । अनुमति प्राप्त सर्वेक्षणको गाउँपालिकाले अनुगमन गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम अनुमति लिईसके पछि संकलित सर्वेक्षणको नतिजाको एक प्रति गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(५) गाउँपालिकाको स्वीकृत लिई संकलन गरेको सूचना तथा तथ्यांकको आधिकारिता प्रमाणित गाउँपालिकाले गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-तीन

सूचना तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन समिति सम्बन्धि व्यवस्था

१०. सूचना तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन समितिः(१) गाउँ कार्यपालिकाले गाउँपालिका क्षेत्रको समग्र सूचना तथ्यांक तथा अभिलेख संकलन प्रशोधन व्यवस्थापन भण्डारण तथा प्रकाशन

सम्बन्धी कार्यको संयोजन गर्न कार्यपालिकाको सदस्यको संयोजकत्वमा सूचना प्रविधी अधिकृत सदस्य सचिव रहने गरि बढिमा तीन सदस्यीय तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन समिति गठन गर्नेछ ।

(२) सूचना तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन समिति कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

११.सूचना तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन समितिको काम ,कर्तव्य र अधिकार: सूचना तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन समितिको काम ,कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) स्थानिय तथ्यांक सम्बन्धी नीति ,कानून, मापदण्ड योजना गरी कार्यपालिकामा सिफारिस गर्ने र स्वीकृत नीति कानून मापदण्ड योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।

(ख)सूचना तथा अभिलेख केन्द्र र रोजगार सूचना केन्द्रको स्थापना तथा संचालन गर्ने ।

(ग) जन्म ,मृत्यु ,विवाह ,सम्बन्ध विच्छेद ,बसाईसराई दर्ता र पारिवारिक लगतको अभिलेख तथा पन्जिकरण व्यवस्थापन गर्ने ।

(घ) संकलन गरिने सूचना तथा तथ्यांकका आधारमा योजना निर्माण गर्ने ।

(ङ) सूचना तथा तथ्यांक गर्ने विधि र प्रकृया छनौट गर्ने ।

(च) संकलन गरिने सूचना तथा तथ्यांकको औचित्यताको बारेमा सरोकारवालाहरूसँग परामर्श गर्ने नागरिक अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

(छ) सूचना तथा तथ्यांक संकलन गर्ने गणकहरु छनौट गर्ने अभिमुखिकरण गर्ने र परिचालन गर्ने ।

(ज) सूचना तथा तथ्यांक तथा अभिलेख सम्बन्धी कार्य सूचना तथा सञ्चार प्रविधियुक्त बनाउने ।

(झ) प्रमाणित सूचना तथा संकलनको अनुगमन गर्ने सहजीकरण गर्ने ।

(ञ)प्रमाणित सूचना तथा तथ्यांकको विश्लेषण गर्ने अभिमुखिकरण गर्ने पाश्चचित्र तथा श्रोत नक्शा तयार गरी प्रकाशन गर्ने ।

(ट) संकलन गरिने सूचना तथा तथ्यांकको विश्लेषण गर्ने र प्रमाणितकरणको लागि कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

(ठ)सूचना ,तथ्यांक तथा अभिलेखको आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गर्ने प्रमाणित गर्ने प्रकाशन गर्ने तथा वितरण गर्ने ।

(ड) स्थानिय सूचना तथा तथ्यांक र अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी तोकिएको कार्य गर्ने ।

परिच्छेद —चार

विविध

१२.शुल्क तोक्न सक्ने:गाउँपालिकाले संकलन तथा प्रकाशन गरेको सूचना तथ्यांक एवं अभिलेखको शुल्क निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

१३.परामर्श सेवा लिन सक्ने:सूचना,तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा सहयोग लिनु परेमा परामर्श सेवा लिन सक्नेछ ।

१४.तोकिए बमोजिम हुने:सूचना,तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था गाउँकार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१५.नियम बनाउन सक्ने:गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार यस ऐन कार्यान्वयन गर्न आवश्यकता नियमावलि कार्यविधि तथा निर्देशिका बनाउन सक्नेछ ।

१६.बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार:यस ऐनको कार्यान्वयनको कुनै बाधा अडकाउ परेमा सो अधिकार सूचना तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा गाउँ कार्यपालिकालाई हुनेछ ।

१७.संशोधन:यस ऐनमा संशोधन गर्नुपर्ने भएमा गाउँ सभाले आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१८. थपघट तथा हेरफेर:आवश्यकता ,प्राथमिकता एवं सन्दर्भलाई समेत मध्यनजर गरी कार्यपालिकाले प्रचलित कानूनसँग नबाझिने गरी यस कार्यविधिमा आवश्यक थपघट तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।